

Załącznik Nr 17 do Uchwały Nr V/25/11
Rady Gminy Regimin z dnia 31 stycznia 2011 r.

Statut

Sołectwa Pniewo Czeruchy

Gmina Regimin

I. Postanowienia ogólne.

§ 1

1. Ogół mieszkańców miejscowości Pniewo Czeruchy tworzy samorząd mieszkańców Sołectwa. Pniewo Czeruchy Nazwa Sołectwa brzmi: Sołectwo Pniewo Czeruchy

§ 2

1. Sołectwo Pniewo Czeruchy jest jednostką pomocniczą Gminy Regimin, zwaną dalej „gminą”.
2. Sołectwo Pniewo Czeruchy obejmuje terytorium o powierzchni 1351,6 ha. Dokładny przebieg granic ukazuje mapa stanowiąca załącznik do Statutu.
3. Zasady tworzenia, znoszenia lub zmiany granic Sołectwa jako jednostki pomocniczej gminy określa Statut Gminy.
4. Organizację i zakres działania Sołectwa określa niniejszy Statut, zwany dalej „statutem”.

II. Zakres działania i zadania sołectwa.

§ 3

1. Sołectwo wykonuje wszelkie zadania publiczne na obszarze swego działania, nie zastrzeżone ustawami do kompetencji rady gminy.
2. Celem Sołectwa jest podejmowanie działań na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców Sołectwa.
3. Do zadań Sołectwa należą wszystkie sprawy istotne dla jego mieszkańców, w szczególności:
 - 1) udział mieszkańców w rozpatrywaniu spraw istotnych dla prawidłowego działania Sołectwa, w tym opiniowanie spraw należących do zakresu działania Sołectwa,
 - 2) uczestnictwo w organizowaniu i przeprowadzaniu konsultacji społecznych projektów uchwał Rady Gminy o podstawowym znaczeniu dla mieszkańców Sołectwa oraz współpraca w zakresie organizacji spotkań z mieszkańcami,
 - 3) gospodarowanie w sposób właściwy mieniem gminnym, o ile zostało ono przekazane,
 - 4) organizowanie samopomocy mieszkańców i wspólnych prac na rzecz miejsca zamieszkania w zakresie pomocy społecznej, utrzymania porządku, upowszechniania sportu, kultury i edukacji.

§ 4

Zadania Sołectwa określone w § 3 samorząd mieszkańców wsi realizuje przez:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawach Sołectwa,
- 2) opiniowanie spraw należących do zakresu działania samorządu mieszkańców wsi,
- 3) współuczestnictwo w organizowaniu i przeprowadzaniu przez Radę Gminy konsultacji społecznej projektów uchwał Rady w sprawach o podstawowym znaczeniu dla mieszkańców Sołectwa,
- 4) występowanie z wnioskami do Rady Gminy o rozpatrzenie spraw, których załatwienie wykracza poza możliwości mieszkańców Sołectwa,
- 5) współpracę z radnymi z okręgu, w którym położone jest Sołectwo w zakresie organizacji spotkań z wyborcami, dyżurów oraz kierowanie do nich wniosków dotyczących Sołectwa,
- 6) ustalanie zadań dla Sołtysa do realizacji między zebraniem wiejskim.

III. Organy sołectwa.

§ 5

1. Organami Sołectwa są:
 - 1) Zebranie Wiejskie,
 - 2) Sołtys.
2. Kadencja Sołtysa i Rady Sołeckiej trwa 4 lata od dnia wyboru i upływa z dniem wyboru organów na nową kadencję.

§ 6

1. Zebranie Wiejskie jest organem uchwałodawczym w Sołectwie.
2. Prawo do udziału w Zebraniu Wiejskim mają mieszkańcy na stałe zamieszkali w sołectwie w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego, w tym umieszczeni w prowadzonym dla terenu sołectwa rejestrze wyborców zgodnie z przepisami ustawy Ordynacja wyborcza do Sejmu i Senatu RP.

§ 7

1. Zebranie Wiejskie podejmuje uchwały we wszystkich sprawach należących do Sołectwa.
2. Do wyłącznej właściwości Zebrania Wiejskiego należy:
 - 1) wybór Sołtysa i Rady Sołeckiej oraz ich odwołanie,
 - 2) ustalenie liczby członków rady Sołeckiej na dana kadencję,
 - 3) dokonywanie okresowych ocen pracy Sołtysa i Rady Sołeckiej,
 - 4) wyrażenie stanowiska oraz opinii Sołectwa w sprawach określonych przepisami prawa, lub gdy o zajęcie stanowiska przez Sołectwo wystąpi organ Gminy,
 - 5) określenie zasad korzystania z mienia gminnego, o ile mienie zostało przekazane Sołectwu.
 - 6) podejmowanie uchwał w sprawach lokalnych Sołectwa o podstawowym dla niego znaczeniu, a w szczególności łączenia, tworzenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej, w tym zmiana granic czy nazwy Sołectwa, zmiana Statutu Sołectwa, przekazanie lub odebranie Sołectwu składników majątkowych należących do Gminy jako właściciela.

§ 8

1. Zebraniu Wiejskiemu przewodniczy Sołtys (z zastrzeżeniem sytuacji opisanej w § 21 ust.1).
2. Zebranie Wiejskie może wybrać innego przewodniczącego obrad na wniosek zgłoszony przez uczestnika Zebrania i poddany pod głosowanie.

§ 9

1. Przewodniczenie obradom Zebrania Wiejskiego uprawnia do decydowania o:
 - 1) kolejności zabierania głosu przez poszczególnych mówców,
 - 2) udzielania głosu poza kolejnością,
 - 3) odebrania głosu,
 - 4) zamknięcia dyskusji nad poszczególnymi punktami porządku obrad,

- 5) żądania określonego zachowania od uczestników Zebrania Wiejskiego.
2. Przewodniczący Zebraniu Wiejskiemu nie może odmówić poddania pod głosowanie wniosku, jeżeli jego przedmiot odpowiada przyjętemu porządkowi obrad.

§ 10

1. Zebranie Wiejskie zatwierdza porządek obrad przedłożony przez Sołtysa lub dokonuje w nim zmian zwykłą większością głosów.
2. Obrady Zebrania Wiejskiego są protokołowane przez osobę, którą na wniosek Przewodniczącego obrad wybiera Zebranie Wiejskie.
3. Protokół powinien zawierać: porządek zebrania, skrócony opis dyskusji, wnioski i uchwały wraz z adnotacją o sposobie i wynikach głosowań.
4. Protokół podpisuje Przewodniczący zebrania oraz Protokolant.
5. Protokół podlega przyjęciu na kolejnym Zebraniu Wiejskim.

§ 11

1. Organem wykonawczym Sołectwa jest Sołtys.
2. Sołtys wykonuje uchwały Zebrania Wiejskiego oraz inne zadania określone przepisami prawa, uchwałami Rady Gminy i Zarządzeniami Wójta.
3. Do zakresu praw i obowiązków Sołtysa należy:
 - 1) reprezentowanie Sołectwa na zewnątrz,
 - 2) kierowanie realizacją uchwał Zebrania Wiejskiego oraz uchwał i zarządzeń organów Gminy,
 - 3) współdziałanie z Wójtem Gminy w zakresie wykonywania zadań określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i przepisach szczególnych dotyczących m.in. podatków i opłat lokalnych, usuwania skutków klęsk żywiołowych oraz przestrzegania ładu i porządku publicznego na terenie Sołectwa,
 - 4) uczestniczenie w naradach sołtysów zwoływanych przez Wójta,
 - 5) występowanie do Wójta z wnioskami dotyczącymi spraw społeczności sołectkiej,
 - 6) prowadzenie dokumentacji w przedmiocie działalności Sołectwa,
 - 7) uczestniczenie w sesjach Rady Gminy bez prawa głosowania, z prawem zabierania głosu.
4. W przypadku nieobecności Sołtysa w granicach administracyjnych Sołectwa trwającej dłużej niż 21 dni jest on zobowiązany poinformować o tym fakcie Wójta Gminy Regimin oraz wyznaczyć spośród Rady Sołectkiej osobę zastępującą go w czasie nieobecności.
5. W przypadku zaniedbania przez Sołtysa obowiązku, o którym mowa w ust. 4 Wójt jest uprawniony do wyznaczenia spośród członków rady Sołectkiej osoby tymczasowo sprawującej funkcję Sołtysa.

§ 12

Sołtys korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

§ 13

1. Działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołectka.
2. Rada Sołectka liczy od 3 do 5 osób. Decyzję o liczbie członków Rady podejmuje Zebranie Wiejskie.
3. Przewodniczącym Rady Sołectkiej jest Sołtys.

§ 14

1. Rada Sołecka ma charakter opiniodawczy i doradczy.
2. Do obowiązków i kompetencji Rady Sołeckiej należy:
 - 1) współdziałanie z Sołtysem w prowadzeniu i załatwianiu spraw Sołectwa,
 - 2) inicjowanie działań społecznie użytecznych dla Sołectwa i jego mieszkańców.

§ 15

1. Posiedzenia Rady Sołeckiej zwołuje i przewodniczy im Sołtys.
2. W posiedzeniu Rady Sołeckiej uczestniczyć winien radny Rady Gminy z okręgu, w którym leży Sołectwo.

IV. Podejmowanie uchwał oraz zasady i tryb zwoływania Zebrania Wiejskiego.

§ 16

1. Zebranie Wiejskie zwoływane jest z inicjatywy Sołtysa, Wójta, Rady Gminy lub na pisemny wniosek co najmniej 10% mieszkańców uprawnionych do udziału w Zebraniu, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia wniosku.
2. Zebranie Wiejskie odbywa się w miarę istniejących potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w roku.
3. O Zebraniu Wiejskim mieszkańcy Sołectwa winni być powiadomieni co najmniej 7 dni przed jego terminem. Zawiadomienie powinno zawierać określenie daty, godziny i miejsca zebrania oraz określenie proponowanego porządku obrad.
4. Zawiadomienie o zebraniu podaje się do wiadomości mieszkańców w sposób zwyczajowo przyjęty.
5. Zebranie Wiejskie jest uprawnione do podejmowania uchwał przy obecności co najmniej 10 % mieszkańców.
6. Uchwały Zebrania Wiejskiego zapadają zwykłą większością głosów osób uczestniczących w zebraniu, w głosowaniu jawnym
7. Zebranie może postanowić o tajności głosowania na wniosek $\frac{1}{4}$ uprawnionych do głosowania obecnych na Zebraniu.
8. Uchwały Zebrania podpisuje Przewodniczący Zebrania i ogłasza je na terenie Sołectwa w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 17

1. W Zebraniu Wiejskim mogą uczestniczyć Radni Rady Gminy, Wójt lub upoważnione przez niego osoby do referowania spraw i udzielania wyjaśnień. Ponadto w zebraniu mogą brać udział przedstawiciele instytucji, urzędów i organizacji, których dotyczą sprawy stanowiące przedmiot obrad.
2. Z każdego Zebrania Wiejskiego sporządza się protokół, który powinien zawierać:
 - 1) datę, miejsce i godzinę zebrania, liczbę mieszkańców biorących w nim udział. Stwierdzenie prawomocności obrad oraz imię i nazwisko przewodniczącego obrad, a także protokolanta,
 - 2) nazwiska osób zaproszonych na zebranie i oznaczenie ich funkcji,

- 3) przebieg obrad, zwięzłe streszczenie przemówień i dyskusji oraz sformułowanie zgłaszanych wniosków i podjętych uchwał,
- 4) uchwały podjęte w trakcie Zebrania,
- 5) podpis przewodniczącego obrad i protokolanta,
- 6) listę obecności w formie załącznika do protokołu.

V. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej.

§ 18

1. Zebranie Wiejskie wybiera Sołtysa i Radę Sołecką na okres kadencji odpowiadający kadencji Rady Gminy.
2. Wybory do organów Sołectwa odbywają się w terminie do 3 miesięcy od dnia wyborów do Rady Gminy.
3. Przedterminowe wybory do Rady Gminy z powodu jej odwołania w trybie referendum gminnego nie powodują obowiązku dokonania wyborów do organów Sołectwa.
4. Po upływie kadencji Rady Gminy dotychczasowe organy Sołectwa sprawują swoje funkcje do czasu objęcia funkcji przez nowo wybrane władze Sołectwa, zgodnie z zapisem ust. 2.

§ 19

Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej odbywają się w sposób tajny, bezpośredni, powszechny i z zachowaniem zasady równości.

§ 20

1. Uprawnieni uczestnicy Zebrania Wiejskiego wybierają organy Sołectwa tylko spośród kandydatów zgłaszanych na Zebraniu.
2. Wybór Sołtysa i Rady Sołeckiej następują w oddzielnych głosowaniach. Głosować można tylko osobiście.
3. Wybory odbywają się przy nieograniczonej liczbie kandydatów zgłoszonych bezpośrednio przez uprawnionych uczestników Zebrania. O zamknięciu listy kandydatów decyduje Zebranie Wiejskie.
4. W pierwszej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenie kandydatów i głosowanie dla wyboru Sołtysa.

§ 21

1. Zebranie Wiejskie, na którym ma być dokonany wybór Sołtysa i Rady Sołeckiej, zarządza Wójt Gminy. Wyznacza także przewodniczącego Zebrania.
2. Zarządzenie Wójta o zwołaniu Zebrania Wiejskiego dla wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej podaje się do wiadomości mieszkańców Sołectwa co najmniej na 7 dni przed terminem zebrania, w sposób zwyczajowo przyjęty.
3. Dla dokonania ważnego wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej na Zebraniu Wiejskim wymagana jest obecność co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców Sołectwa.
4. O ile w wyznaczonym terminie na Zebraniu jest mniej niż 10% mieszkańców Sołectwa uprawnionych do głosowania, wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej przeprowadza się na

następnym Zebraniu w tym samym dniu, zwołanym po upływie 30 minut od pierwszego terminu Zebrania.

5. Listę pomocniczą mieszkańców Sołectwa uprawnionych do głosowania określa Wójt na podstawie dokumentacji ewidencji ludności.
6. Wybory przeprowadza Komisja Skrutacyjna w składzie 3 osób wybrana spośród uprawnionych uczestników Zebrania. Członkiem Komisji Skrutacyjnej nie może być osoba kandydująca na Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej.
7. Kandydaci na Sołtysa mogą być zgłaszani przez uczestników uprawnionych do głosowania spośród mieszkańców Sołectwa posiadających czynne i bierne prawo wyborcze. Kandydat musi wyrazić osobiście zgodę na kandydowanie.
8. Karty do głosowania, zapewnione przez Wójta, muszą być opatrzone pieczętką Rady Gminy w Regiminie oraz posiadać nagłówek informujący o głosowaniu na Sołtysa.
9. Komisja Skrutacyjna wpisuje na karcie do głosowania nazwiska i imiona zgłoszonych kandydatów i wręcza uprawnionym do głosowania według sporządzonej listy obecności.
10. Głosowanie odbywa się poprzez skreślenie kandydata(ów), na których uprawniony do głosowania nie oddaje swojego głosu.
11. Karty do głosowania zniszczone, zawierające więcej niż jedno nie skreślone nazwisko kandydata bądź inne niż ustalono są nieważne.
12. Za wybranego uważa się kandydata, który otrzymał największą liczbę głosów. W przypadku, gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzyma taką samą liczbę głosów, Komisja przeprowadza pomiędzy nimi ponowne głosowanie w omawianym wyżej trybie.

§ 22

1. Komisja Skrutacyjna przeprowadza wybory Rady Sołeckiej i przyjmuje w tym celu zgłoszenia kandydatów. Kandydaci mogą być zgłaszani przez uczestników uprawnionych do głosowania spośród mieszkańców Sołectwa posiadających czynne i bierne prawo wyborcze. Kandydat musi wyrazić osobiście zgodę na kandydowanie.
2. Karty do głosowania, zapewnione przez Wójta, muszą być opatrzone pieczętką Rady Gminy w Regiminie oraz posiadać nagłówek informujący o głosowaniu na członków Rady Sołeckiej.
3. Komisja Skrutacyjna wpisuje na karcie do głosowania nazwiska i imiona zgłoszonych kandydatów i wręcza uprawnionym do głosowania według sporządzonej listy obecności.
4. Głosowanie odbywa się poprzez skreślenie kandydata(ów), na których uprawniony do głosowania nie oddaje swojego głosu.
5. Karty do głosowania zniszczone, zawierające więcej nie skreślonych nazwisk kandydatów niż liczba mandatów do obsadzenia, bądź inne niż ustalono są nieważne.
6. Członkami Rady Sołeckiej zostają kandydaci, którzy uzyskali największą liczbę głosów. W przypadku, gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzyma taką samą liczbę głosów, Komisja przeprowadza pomiędzy nimi ponowne głosowanie w omawianym wyżej trybie.

§ 23

1. Komisja Skrutacyjna sporządza z głosowań protokół.
2. Protokół Komisji Skrutacyjnej powinien zawierać:
 - 1) skład osobowy Komisji,
 - 2) datę przeprowadzanych wyborów,
 - 3) liczbę osób uczestniczących w wyborczym Zebraniu Wiejskim,
 - 4) dane personalne zgłoszonych kandydatów,
 - 5) liczbę oddanych głosów, liczbę głosów ważnych i liczbę głosów nieważnych,

- 6) liczbę głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów,
- 7) stwierdzenie wyników głosowania.
3. Protokół głosowania podpisuje przewodniczący Zebrania oraz członkowie Komisji Skrutacyjnej.

§ 24

1. Sołtys i Rada Sołecka są bezpośrednio odpowiedzialni przed Zebraniem Wiejskim i mogą być odwołani przed upływem kadencji z powodu:
 - 1) niewykonywania swoich obowiązków,
 - 2) naruszenia postanowień Statutu Sołectwa,
2. Z wnioskiem o odwołanie Sołtysa może wystąpić 15 % mieszkańców Sołectwa uprawnionych do uczestnictwa w Zebraniu Wiejskim lub Wójt Gminy.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2 musi zawierać uzasadnienie oraz podpisy uprawnionych. Wniosek bez uzasadnienia pozostawia się bez biegu.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2 kierowany jest do Wójta Gminy.
5. Wójt Gminy zwołuje Zebranie Wiejskie, na którym wniosek zostanie poddany pod głosowanie, w terminie 14 dni od daty wpływu wniosku.
6. Odwołanie nie może nastąpić zaocznie, chyba że osoba, której wniosek dotyczy, została prawidłowo zawiadomiona i nie stawiła się na Zebranie bez usprawiedliwienia.
7. Głosowanie w sprawie odwołania Sołtysa winno nastąpić po wysłuchaniu jego wyjaśnień.
8. Odwołanie następuje w głosowaniu tajnym. Głosowanie przeprowadza Komisja Skrutacyjna.
9. Odwołanie Sołtysa jest równoznaczne z odwołaniem Rady Sołeckiej.

§ 25

1. Mandat Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej wygasa w następujących przypadkach:
 - 1) utraty biernego prawa wyborczego,
 - 2) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego,
 - 3) zrzeczenia się pełnienia funkcji Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej,
 - 4) śmierci.
2. Wygaśnięcie mandatu stwierdza Zebranie Wiejskie w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.

§ 26

1. Odwołanie poszczególnych członków Rady Sołeckiej może nastąpić wyłącznie na wniosek Sołtysa.
2. W sprawie odwołania członków Rady Sołeckiej przepisy § 25 stosuje się odpowiednio.

§ 27

1. Rezygnacja Sołtysa z pełnionej funkcji przed upływem kadencji jest równoznaczna z rezygnacją całej Rady Sołeckiej.
2. W przypadku odwołania lub wygaśnięcia mandatu Sołtysa Wójt zobowiązany jest zwołać Zebranie Wiejskie celem dokonania przedterminowych wyborów organów Sołectwa, w terminie 1 miesiąca od daty odwołania lub wygaśnięcia mandatu Sołtysa.
3. Wybory uzupełniające Sołtysa przeprowadza się na zasadach określonych w niniejszym rozdziale.

§ 28

1. W przypadku odwołania lub rezygnacji członka Rady Sołeckiej lub całego jej składu, a także w przypadku odwołania Rady w trybie § 26, na wniosek Sołtysa Wójt zarządza przeprowadzenie wyborów uzupełniających, w terminie 1 miesiąca od daty złożenia rezygnacji lub odwołania.
2. Wybory uzupełniające do Rady Sołeckiej przeprowadza się w trybie określonym w niniejszym rozdziale.

VI. Zasady korzystania z mienia komunalnego.

§ 29

Sołectwo zarządza i korzysta z mienia komunalnego, przekazanego przez Gminę na zasadach określonych w Statucie Gminy oraz przepisach ogólnie obowiązujących w zakresie gospodarowania mieniem komunalnym.

§ 30

1. Na wniosek Zebrania Wiejskiego Wójt Gminy może przekazać Sołectwu do korzystania i zarządzania składniki mienia Gminy.
2. Przekazanie mienia następuje protokolarnie po podjęciu przez Wójta zarządzenia o przekazaniu mienia.

§ 31

Bieżący zarząd mieniem komunalnym należy do Sołtysa.

§ 32

1. Sołectwu przyznaje się uprawnienia mieszczące się w zakresie zwykłego zarządu.
2. Do czynności zwykłego zarządu należy w szczególności:
 - 1) załatwianie bieżących spraw związanych z eksploatacją mienia,
 - 2) utrzymanie mienia w stanie niepogorszonym w ramach jego aktualnego przeznaczenia,
 - 3) zachowanie mienia.
3. Dochody pochodzące z wynajęcia składników przekazanego w zarząd mienia stanowią dochód Gminy i są przekazywane na konto Gminy.
4. Dochody uzyskane z imprez organizowanych przez Radę Sołecką mogą być przeznaczane na realizację zadań Sołectwa.

§ 33

Mienie przekazane Sołectwu można wykorzystać wyłącznie w celu realizacji zadań Sołectwa.

VII. Nadzór nad działalnością Sołectwa.

§ 34

1. Kontrolę nad działalnością Sołectwa sprawuje Rada Gminy.
2. Kontrolę nad bieżącą działalnością Sołectwa sprawuje Wójt Gminy.
3. Kontrola nad działalnością Sołectwa sprawowana jest według kryteriów:
 - 1) zgodności z prawem,
 - 2) celowości,
 - 3) rzetelności,
 - 4) gospodarności.
4. Kontrolę działalności Sołectwa w imieniu Rady Gminy przeprowadza Komisja Rewizyjna.
5. Wójt Gminy może upoważnić pracowników Urzędu Gminy do dokonania czynności kontrolnych w jego imieniu.
6. Organy kontroli i nadzoru mają prawo żądania niezbędnych informacji, wyjaśnień i danych dotyczących funkcjonowania Sołectwa.
7. Protokoły, uchwały i wszelkie załączniki sporządzone na Zebraniach Wiejskich, w tym dotyczące wyborów organów Sołectwa, pozostają w archiwum Sołectwa, natomiast kopie przekazywane są w ciągu 7 dni Wójtowi Gminy Regimin.

VIII. Gospodarka finansowa.

§ 35

1. Sołectwo prowadzi własną gospodarkę finansową w ramach budżetu gminy.
2. Środki finansowe Sołectwa stanowią:
 - 1) fundusze wydzielone w budżecie Gminy,
 - 2) inne dochody przewidziane przepisami prawa.

IX. Postanowienia końcowe.

§ 36

Zmian Statutu dokonuje Rada Gminy w drodze odrębnej uchwały.

§ 37

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Statucie zastosowanie mają przepisy Statutu Gminy Regimin. oraz obowiązujące ustawy.

